

Wie zijn data op orde heeft, kan zijn klant beter bedienen

Tijdens de RB dag van 11 oktober jl. stond het RB stil bij de veranderingen in de aangiftepraktijk die nu plaatsvinden en die er aankomen. In de aankondiging van deze zeer goedbezochte bijeenkomst stond de vraag centraal of deze veranderingen een revolutie of evolutie vormen. De middag eindigde niet met een eenduidige conclusie. Maar wel is het duidelijk dat de aangiftepraktijk er over tien jaar aanzienlijk anders uit zal zien en dat het raadzaam is om hier nu al op voor te sorteren.

Wilma Straathof | fotografie Raphaël Drent

Bij zijn introductie van het thema van de middag stelde Sylvester Schenk dat het onderwerp aangifte meestal niet zo in de belangstelling staat; advies springt nu eenmaal meer in het oog. Doorgaans wordt door cliënten vooral gesproken over de nog resterende termijn, of de aangifte al verzonden dan wel of uitstel is aangevraagd. Niet belangrijk dus? Toch wel. Want een aangifte is het formele contactmoment met de Belastingdienst; het beginpunt. En dit kan een bepalend moment zijn, stelde hij vervolgens, met een knipoog naar de fiscalist van de sterren, die zich nu in een gevangenis in de VS bevindt.

Hoe dan ook - er is in de aangiftepraktijk veel veranderd de afgelopen twintig jaar. Wie herinnert zich nog de A, B, Q, E en O-biljetten? Het afgeknipte hoekje? Waarbij hij opmerkte dat ontwikkelingen rond de vermogensbelasting maken dat het B-biljet nog wel eens terug kan komen.

Aangiftepraktijk over 10 jaar

Cornel van der Heiden, head Technology bij Lexens, kreeg als eerste het woord. In kort tijdbestek schetste hij hoe de aangiftepraktijk er over tien jaar uitziet. Van der Heiden noemde de veranderingen een vierde industriële revolutie. Net als bij iedere industriële revolutie zal deze met scepsis worden gezien, maar voor een blijvende verandering zorgen. Het is geen luxe meer om te digitaliseren, maar noodzaak.

Hij vatte de veranderingen samen, die zullen leiden tot een volledige automatisering. En schetste daarbij de stappen die daartoe doorlopen moeten worden: van vraaggestuurd, met ad hoc acties, naar eenduidige reken-schema's, standaardisering van de boekhouding, geautomatiseerde data-import (workflows) en tot slot zoals gezegd de volledige geautomatiseerde boekhouding en aangifteprocessen.

Een voorbeeld van een stap hierin is de standaardisering van de (e)facturatie, Peppol. Dit is een digitale rapportageverplichting die eerder al is aangekondigd en inmiddels zelfs een heuse 'autoriteit' kent. Deze digitalisering

betekent praktisch dat de aangifte omzetbelasting op termijn gaat verdwijnen, want via Peppol wordt omzetbelasting direct verrekend. De RB die van dit toekomstperspectief op de hoogte is, u dus, kan zich daar nu al op voorbereiden. Meer informatie hierover is te vinden op www.peppolautoriteit.nl.

Verder noemde hij de digitale rapportageverplichting per 2030, met daarbij als eis dat binnen twee dagen een factuur wordt ingediend. In Nederland hebben we wat dit betreft nu geen rapportageverplichting, maar Polen en Italië bijvoorbeeld hebben dit al vergaand ingevoerd. Binnen de EU worden de regels ook wat dit betreft gelijkgetrokken; in november 2024 wordt hierover beslist.

RGS-ready

Een andere ontwikkeling die al in gang is gezet en in de toekomst de standaard wordt, is de koppeling van de aangifte aan de boekhouding. Boekhoudpakketten helpen om de data makkelijk te importeren met behulp van RGS (Referentie Grootboekschema). RGS is een standaardisering in Nederlandse rekeningschema's. Deze koppeling betekent een aanzienlijk efficiëncyslag. Van der Heiden vroeg de zaal wie al 'RGS-ready' is en daarop verschenen – tot zijn genoegen – veel handen. RGS maakt de opgaaf van het werkelijk rendement ook makkelijker. Zijn boodschap was duidelijk: wie zijn data op orde heeft, kan zijn klant beter bedienen.

Een volgende stap is het digitaal bezwaar en beroep maken. Met daarbij de kanttekening dat een digitaal bezwaar niet collectief kan worden gedaan, maar alleen per klant. Zijn advies was: houd rekening met de nieuwe structuur en informeer uw klant erover.

Hij concludeerde tot slot dat de vierde revolutie kansen biedt. 'Deze verandering tegengaan is kansloos. Beter is om u te concentreren op de meerwaarde: het brengt kansen om meer te adviseren.'

Bouwen aan vertrouwen

Vervolgens kwamen Dirk-Jan Bonnet, programmadirecteur compliance, en Paul Jairath, projectleider MKB, van de Belastingdienst aan het woord over de uitdagingen waar de Belastingdienst voor staat. De dienst moet een antwoord hebben op de grote uitstroom van ervaren

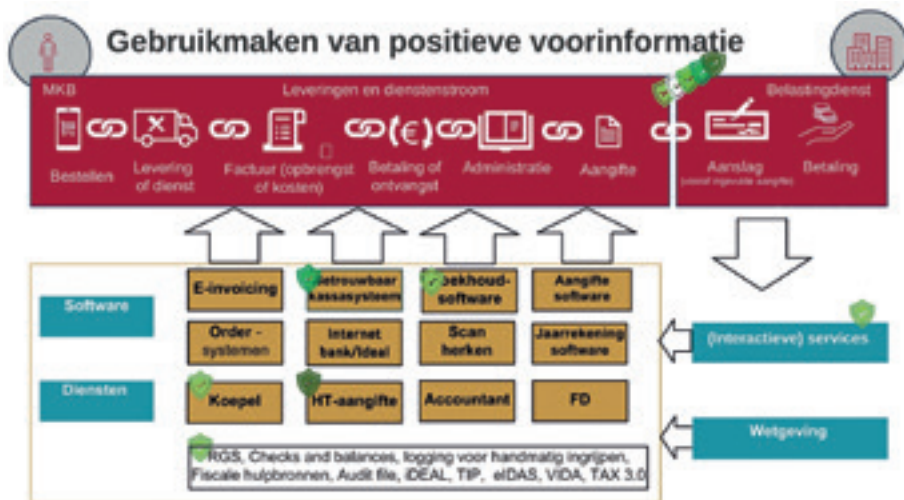
medewerkers. De uitstroom wordt deels opgevangen door veel nieuwe mensen te werven. Met daarbij de kanttekening dat je ervaring niet makkelijk naar binnen haalt. Daarnaast speelt ook de steeds complexere regelgeving, wat voor de Belastingdienst keuzes noodzakelijk maakt. Idee is om fouten te voorkomen door zoveel mogelijk aan te sluiten bij de administratieve keten van

ondernemers. En door het makkelijker te maken.

'Stel dat alle aangiftes foutloos zijn, dan hoeven we minder vragen te stellen. Hoe zorgen we voor minder fouten? Betekent dat ook iets voor u? Dat wij u meer vertrouwen?' Ook hier was de boodschap duidelijk: het leveren van kwaliteit kost geld, het niet leveren van kwaliteit kost kapitalen. De vraag die zij zich hierbij stellen is: kunnen we meer steunen op de kwaliteit van belastingadviseurs? Nu doorlopen alle aangiftes dezelfde route, het maakt niet uit of iemand zelf zijn aangifte indient of dat dit wordt gedaan door een belastingadviseur die is aangesloten bij een beroepsvereniging. Terwijl van de laatste meer kwaliteit kan worden verwacht. Je zou in je selectieprocessen best mee kunnen laten wegen dat de koepel op de kwaliteit van leden let.

Daarop werd in feite aangegeven dat wat dit betreft de knop wel om is: het voornemen is om een onderscheid te maken. Lang was de vraag erop gericht of dit onderscheid gemaakt moet worden. Nu is vooral de aandacht erop gericht onder welke voorwaarden het voorgaande zou kunnen gelden. Daarop toonden zij een afbeelding van de klantreis, waarin elementen voorkwamen die de vorige spreker ook al had genoemd (zoals Peppol), maar ook betrouwbare kassasystemen, iDEAL en OCR zijn elementen waarmee kwaliteit toe te voegen is. Al die

mogelijkheden hadden zij beoordeeld. In hun powerpoint hadden ze dit zichtbaar gemaakt. hoe dieper groen de kleur van het schildje is, hoe hoger de kwaliteit.

Twee investeringslijnen

Wat doet de Belastingdienst? Er zijn twee investeringslijnen. De eerste betreft het versterken van de administratieve keten. De tweede is het steunen op de toegevoegde waarde van softwareontwikkelaars, van koepels en van fiscaal dienstverleners. 'Onze opgave is om kwaliteit zichtbaar en daarmee herkenbaar te maken.' Daarnaast wordt ingezet op het verbeteren van de informatie van de fiscale hulpbronnen en de informatie voor de kleine ondernemer.

Wat speelt er verder? Daarop volgde een hele lijst met onderwerpen. Zoals digitaal bezwaar per kwartaal 1 van 2025 IH, Vpb en OB, ontsluiten van statusinformatie (aangifte, aanslag, bezwaar), stimuleren van gebruik betrouwbare afrekeningsystemen, het onderzoeken van vereenvoudigde van aangifte IH winst, bepalen kwaliteitseisen en doorvertaling in risico- en selectiemodel. Dit alles in het kader van de toekomstige 'seamless Taxation'.

Kaler of grijzer

De zaal luisterde geïnteresseerd, maar bleek ook kritisch. 'De Belastingdienst moet zelf verbeteren: tijd vrijmaken – te veel tijd gaat naar fouten van kleine ondernemers.' Onderwerpen werden benoemd, die sprekers niet aan de orde hadden laten komen, zoals de belastingmoraal en de zelfcontrole (Wwft) die al plaatsvindt.

Een lid formuleerde het puntig: 'Leuk dat eindelijk digitale bezwaarmogelijkheid wordt beloofd, maar dit was 15 jaar geleden al beloofd.' En ook overpeinzingen werden gedeeld. 'Waarom is de Nederlandse overheid zo wantrouwig ten opzichte van belastingadviseurs in

vergelijking met andere landen? In Duitsland wordt de belastingadviseur hoger gewaardeerd. Hier in Nederland worden we als gek versleten. Ik proef een herhaling – toen is ook al gesproken over het BECON-overleg/nummer. We worden allemaal kaler of grijzer, maar komen geen stap verder.'

Deze reactie leverde een spontaan applaus op. Sprekers stelden daarop dat wordt gewerkt aan een koepelidentificatienummer. Gezegd werd dat de politiek wel wil, maar dat er bij het ministerie nog koudwatervrees is. Daarbij gaf spreker Dirk-Jan Bonnet aan dat dit voor de Belastingdienst een enorme verandering is. 'De opgave is dat er minder wordt gekeken naar de aangiften en meer naar de processen.'

Beleid aanpassen

Ludwijn Jaeger stond vervolgens bij stil wat de veranderingen betekenen voor de aangiftepraktijk en voor tucht en aansprakelijkheid. Hij concludeerde dat door het fluïde maken van de aangifte, het digitaal maken, er minder bezwaar gaat worden gemaakt – in plaats daarvan wordt herzien. Er komt wel een nieuwe fase bij: bezwaar tegen het nieuwe proces. Aanslag en aangifte gaan meer op elkaar lijken. Daar is veel kritiek op, maar dat vindt hij zelf niet helemaal terecht. 'Veel aangiften en aanslagen verdwijnen, dat is pure winst.'

Vraag die van belang is: hoe gaan we in de herzieningsfase om met nieuwe jurisprudentie? Box 3 is wat dit betreft een pregnant voorbeeld. 'Het wordt ingewikkeld als je ergens anders over denkt dan de Belastingdienst. Bouw je dan voort op het controlerapport? Volg je het standpunt en kijk je in bezwaar of je het anders kan krijgen? De vraag is hoe dit uitpakt. Bij controle gaat dat goed, maar hoe bij box 3?' Hoe neem je een standpunt in dat afwijkt van Belastingdienst? Ga je dat risico aan? Jaeger toonde zich positief over het toekomstperspectief, hoewel hij weet dat daar ook anders over wordt gedacht. Wel houdt hij zijn hart vast bij het digitaal beter regelen omdat ICT van de belastingdienst nu geen schoonheidsprijs heeft. Vertrouwen bieden, lost wellicht een capaciteitsprobleem op, maar is best moei-

lijk. De derde optie is het makkelijker maken, door materiele wetgeving eenvoudiger te maken. En hij noemde daarbij dat er in de Kamer tot veel wijzigingen wordt besloten die niet praktisch zijn.

Tot slot somde hij verschillende plussen en minnen op. Bijvoorbeeld doordat er meer tijd is, gaan termijnen minder spelen. De ambtshalve vermindering (5 jaar) gaat verdwijnen en wordt korter. Maar er is wel langer onzekerheid wanneer de herzieningstermijn van 5 naar 8 jaar gaat.

Eigen verantwoordelijkheid

Voorzitter Jurjen Glazenberg van de VHMf (de vereniging van hogere ambtenaren bij het ministerie van Financiën) haalde een oud paradepaardje van stal, namelijk de Voldoening op Aangifte, kortweg VOA, waar zijn vereniging al sinds 1962 voor pleit.

Kern van dit idee is dat er meer eigen verantwoordelijkheid wordt gegeven en eenieder via een persoonlijk domein met rekentools zelf de belastingbijdrage kan berekenen en direct betalen met iDEAL. Dat scheelt de fiscus heel veel werk. Voordelen zijn dat er minder bezwaar wordt gemaakt, geen selectie - alleen op basis van een fraudesignaal. 'Dit systeem betekent een vereenvoudiging, is makkelijker, sluit aan bij het doen- vermogen en betekent minder aangiften. Kortom vier vliegen in een klap.'

Hij vertelde dat de Adviescommissie Wetgeving VHMf deze aanpak als sympathiek heeft beoordeeld, maar denkt dat de uitvoering zo zijn problemen kent, de werking te ruim is en adviseert eerst eens te beginnen met onderdelen van de IB. Want dat zou veel minder (aanslagen) inkomstenbelasting betekenen.

Glazenbergs pleidooi was: de VOA verdient een maatschappelijke en politieke discussie. Daarbij gaf hij aan dat de staatssecretaris daarvoor al een voorzet heeft gegeven met de strategische agenda 2023-2024.

Minvermogen

Als laatste spreker riep bestuurslid Saskia van Kol haar collega's op om zich in te spannen voor minvermogen; mensen aan onderkant van het loongebouw. Het gaat volgens haar om een groep van 1 miljoen mensen die in armoede leeft.

Ze vertelde over haar eigen motivatie, namelijk dat ze mensen graag helpt en niet kan tegen onrechtvaardigheid, wat door de toeslagaffaire en afhandeling aardgas- schade in Groningen verder is aangewakkerd. Ze ergert zich aan dat schulden een verdienmodel zijn geworden en er onredelijke boetes door de overheid worden opgelegd. En wil zich daarvoor inspannen.

Ze verwees in haar bijdrage naar Solar Berk, kwartiermaker Belangenbehartiger voor Belastingplichtigen en Toeslaggerechtigden (zie Register 2024/05), die de term 'rechtvaardig' heeft geïntroduceerd; ofwel het binnen de wet- en regelgeving zoeken naar de meest menselijke, wettelijke oplossing. Dat is waar het wat Saskia betreft om draait.

Door haar klantenkring (de kunstensector) heeft ze veel ervaring met mensen die weinig financiële ruimte hebben. Zij begeleidt hen, maakt hen bewust van risico's en brengt hen algemene ondernemersvaardigheden bij. Ze stimuleert haar klanten actief om meer grip te krijgen op hun financiën, onder andere door hen te stimuleren om hun boekhouding te organiseren met een boekhoudprogramma. Daarbij noemde ze een passant dat de berichten over de wet DBA van afgelopen maanden veel onrust veroorzaken bij haar klanten, net als de aankondiging van de verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering.

In haar praktijk heeft ze te maken met het aanvragen van toeslagen; iets wat steeds complexer is. Haar verwachting was dat maar weinig leden hiermee te maken hebben, maar toen ze daarna vroeg stak een derde van de zaal een hand op. Wat adviseurs hierbij zou kunnen helpen is als de toeslagenkaart in het fiscale memo wordt opgenomen, opperde Saskia. Dit idee kon rekenen op veel instemming en is inmiddels doorgegeven aan de uitgever van het Fiscaal Memo.

Tot slot vroeg ze de aanwezigen om actief mee te doen aan de Landelijke Aangiftedag die op 8 maart 2025 zal plaatsvinden. Op initiatief van SOFIR, waarvan ze namens het RB bestuurslid is, worden ook dit jaar weer belastingbiljetten ingevuld door wo- en hbo- studenten fiscaal recht of economie en de hbo-opleiding Tax Finance and Advice. Daarbij worden ze op die dag ondersteund door professionele belastingadviseurs en medewerkers van de Belastingdienst alsmede andere vrijwilligers bij Belastingwinkels.

En dan bitterballen

Na Saskia's betoog kondigde Sylvester Schenk met de vertrouwde afsluiting 'Bier en bitterballen' het einde van de middag aan. Daarna was er nog gelegenheid om collega's te spreken en na te praten over de (r)evolutie waar we middenin zitten.

